

Summaries in Sinhala

ගැටුම්කාරී කලාපයන් වල සවිබලකිරීම පිළිබඳව අනුකලක අවබෝධයක් ලබාගැනීම සඳහා - ආර්ථිකය සහ හැඟීම් සම්බන්ධකිරීම

ගැටුම්කාරී ප්‍රදේශයන්වල ව්‍යාපෘතීන් විසින් යුද්ධය සහ සංවිධානාත්මක ප්‍රවණත්වය හේතුවෙන් සිදුවී ඇති බලරහිතකරණය සහ ව්‍යානුකලනය නිරතුරුව තහවුරු කරයි. තීරණය සහ බිය, ව්‍යසනය සහ ක්‍ෂතිය, අහිමිවීම සහ විශේෂව, පිළිබඳ සමාජ සහ මනෝවිද්‍යාත්මක ක්‍රියාවලීන් ආමන්ත්‍රණය කිරීම සඳහා මැදිහත්වීම් යොදාගන්නවා වෙනුවට ඔවුන් බොහෝ විට ඒවා වෙන්කර විශේෂඥයින්ට බාරකර අනෙක් වැඩසටහන් වලදී නොසලකා හරියේ. මෙයට වෙනස්ව මනෝ සාමාජීය ව්‍යාපෘතීන් වලදී පුද්ගලයින්ගේ භෞතික අවශ්‍යතාවයන් සෑම විටකම ප්‍රමාණවත් ලෙසින් අමතනු නොලබයි. මෙම ලිපියෙන්, ගැටුම්කාරී ප්‍රදේශයන්වල පුද්ගලික සහ සාමූහික බලරහිතකරණයේ සත්‍ය ප්‍රමාණය පිළිබඳ වඩාත් හොඳ අවබෝධයක් ලබාගැනීමට සහ සවිබලකරණය සඳහා අනුකලක මනෝසාමාජීය ප්‍රවේශයක් පහසුකම් සැලැස්සවීමට උපකාරී කර හැකි උපකරණයක් හඳුන්වා දෙයි. මෙම උපකරණය යොදා ගැනීම උදහරණ දෙකකින් පැහැදිලි කෙරේ. නේපාලයේ ආර්ථික ව්‍යාපෘතීන්වල දී ක්‍රියාමණ්ඩලය සෑම ප්‍රතිලාභයෙකු දෙසම අවධානය යොමු කළ අතර අතීතය සහ අනාගතය පිළිබඳ බිය ආර්ථික දයකත්වයන්ට බලපාන ආකාරය අවබෝධකරගත්තේය. ගාසාවේ පැවැති මනෝ සාමාජීය ව්‍යාපෘතියකදී උපදේශකයන්ට ඔවුන්ගේ සේව්‍යයන්ගේ භෞතික අවශ්‍යතාවයන් වඩාත් ගැඹුරින් අවබෝධකර ගැනීමට සහ එමගින් වෘත්තීය විකිත්සක ආකෘතියෙන් පැවැති මැනුම් සහ කුමඹුල් වැඩ පාඨමාලාවන් ආර්ථික සවිබලකිරීමේ ආකෘතියක හැඩය ගැනීමට මෙම උපකරණය උපකාර කළේය.

මූලික වචන: සවිබලකිරීම, ගාසා, නේපාලය, මනෝසාමාජීය, උපකාරක කට්ටලය, අනුක්‍රමික

ක්‍ෂතියකරණය

මූලික ජීවිතයන් සහ ක්‍රියාකාරකම් තීන්දු කිරීමේදී සම්මුති ක්‍රමවේදයන්ගේ භාවිතය. හමුදා බලකායන් සමඟ සම්බන්ධවූ ළමයින්ට මැදිහත්වීම් ගොඩනැගීමේ ගැටලු

හිටපු ළමා සොල්දාදුවන් ආරක්‍ෂා කිරීම සහ රැකවරණය පිළිබඳ වැඩිවෙමින් පවතින අන්දමේ තුළින් වෘත්තීයෙහි නියැලෙන්නන් සහ ප්‍රතිසම්පාදකයන් ඉගෙන ගන්නේ කෙසේද? මෙම කෙටි වාර්තාව සුවිශේෂී ක්‍ෂේත්‍රයන් තුළ විද්වතුන්ගේ අදහස් ගොනුකර ගත හැකි සම්මුති ක්‍රමවේදයන්ට නිදසුන් සපයයි. එහි ප්‍රතිපලයක් වශයෙන් පර්යේෂණයන් සහ ක්‍රියාකාරකම් ගොඩනැගීම සඳහා යොදා ගැනීමට සමහර ප්‍රධාන කලාපයන් කිහිපයක් හඳුනාගන්නා ලදී. ඒවා අතර: සන්නද්ධ හමුදා සමඟ සම්බන්ධවී අතීතයේදී ක්‍රියාකළ ගැහැණු ළමයින්ව සමෝදානය කිරීම, වඩා දියුණු වූ නිරීක්ෂණ සහ ඇගයීම් ක්‍රමෝපායන, සහ ප්‍රජාමූල මනෝ සාමාජීය සහ සායනික මැදිහත්වීම් අතර සංසන්දනාත්මක ප්‍රතිපලදායකත්වය වීතාකිරීම.

මූලික වචන: ළමා සොල්දාදුවන්, සම්මුති ක්‍රමවේදයන්, ප්‍රතිසංකලනය

ගණිතය, මනෝ සාමාජීය ක්‍රියා සහ මානව අයිතිවාසිකම්: ඉන්දියාවේ තාක්‍ෂණික උපදේශකයන් සහ ප්‍රජා සංවිධායකයන් අතර ඇති අදව්තීය හවුල

ආන්තිකකරණය වූ ජනගහනයන් සමඟ මනෝ සාමාජීය වැඩකිරීමේදී යහ-කර්යාකාරකම් ප්‍රජා සහභාගීත්ව ප්‍රවේශයන් වල වැදගත්කම තහවුරු කරයි. කෙසේ වෙතත් ප්‍රජාවන් තුළින් මතුවන ක්‍රියාකාරීක ව්‍යාපරයන් සමඟ සහයෝගීත්වයන් ගැන වීතාවන් වෙනුවට, ආන්තිකරණය වූ ළමයින්ට ලබාදෙන මනෝ සාමාජීය උපකාර

පිළිබඳ බොහෝ තාර්තා ප්‍රජා සවිබලකිරීම, අයිතිය සහ ස්වභාවය යන අරමුණු සහිත ආධාරක ආයතනයන් විසින් දියත් කරන ලද ව්‍යාපෘතීන් විස්තර කරයි. මෙම ලිපිය සහයෝගීත්වයක් පිළිබඳ මෑත කාලීන උනරණයක් ආමන්ත්‍රණය කරයි. එහිදී 2004 දෙසැම්බර් මස සුනාමි ව්‍යසනයෙන් පසු ඉන්දියාවේ, තමිල් නාඩුවේ පැවැති සමාජ ව්‍යාපාරයක ක්‍රියාකාරීන් කෙටි, ඉලක්කගත බාහිර මනෝ සාමාජීය උපකාර ඉල්ලා සිටියි. ප්‍රජාවගේ ඉල්ලීම පරිදි උපකාරයේ අරමුණ වූයේ ප්‍රජා අධ්‍යාපනික වැඩසටහනක ළමයින් සහ ස්වේච්ඡා ගුරුවරුන්ගේ සංජානන හැකියාවන් ඉහළ දැමීම යි.

මුඛ්‍ය වචන: දලින්, මනෝසාමාජීය, ක්‍රියාකාරී පර්යේෂණ ක්‍රම උගැන්වීම (TAR ක්‍රමය)

පශ්චාත් සුනාමි ඒශෙ (Aceh) ප්‍රාන්තයේ තුළ දේශ සීමාවන් රහිත ශිෂ්‍යයන් (Médecins Sans Frontières) මානසික සෞඛ්‍ය රැකවරණය, ක්‍ෂේත්‍ර වාර්තාව

සුනාමියෙන් පසු ගැටුම්කාරී තත්වයක් පවතින ඉන්දුනීසියාවේ ප්‍රදේශයක් වන ඒහෙ (Aceh) ප්‍රාන්තයේ මානසික සෞඛ්‍ය වැඩසටහන පිළිබඳව මෙම ලිපිය මගින් විස්තර කරයි. වොලිබෝල් පිටියක් ඉදිකිරීම සහ ක්‍රීඩා තරඟාවලියක් සංවිධානය කිරීම මෙන්ම සහයෝගීතාව සහ අනුයෝගය උපකාරය තහවුරු කිරීම සඳහා සාකච්ඡා කණ්ඩායම් සංවිධානය කිරීම වැනි ක්‍රියාකාරීත්වයන් හරහා මෙම මැදිහත්වීම් ප්‍රජා ජීවිතය සාමාන්‍යකරණය අරමුණු කළේය. පුද්ගල මට්මටමේදී උපදේශන සේවාවන් සැපයීම හරහා සාමාන්‍යකරණය ලඟා කරගැනීම සඳහා උපකාර කරන ලදී. ප්‍රතිලාභීන්, ප්‍රජා මූල ක්‍රියාකාරකම් වඩා අගය කළේය. පුද්ගලික මනෝවිද්‍යාත්මක උපකාරයන් ගත් කළ, උපදේශනය ජනගහනයෙන් බහුතරයක් නොදන සිටි ප්‍රවේශයක් බව සහතික කළේය. එය ඔවුන්ගේ ගැටලු සඳහා වේගවත් ප්‍රායෝගික යෝජනාවක් ලෙස ඔවුන්ගේ

අපේක්‍ෂාවන්ට සෑම විටෙකම ලඟා නොවීය. **මුඛ්‍ය වචන:** මානසික සෞඛ්‍ය, සුනාමි, දරාගැනීමේ යාන්ත්‍රණ, උපදේශනය, සාමාන්‍ය කරණය

මනෝවිද්‍යාත්මක ඝෛරීය පිළිබඳ සංවේදීකරණය: කොන්ගෝ ප්‍රජාතාන්ත්‍රීය ජනරජයේ දිස්ත්‍රිකයක තුළ පැවති මෙහෙයුමක ප්‍රතිපලය

කොන්ගෝ ප්‍රජාතාන්ත්‍රීය ජනරජයේ වයඹ පලාතේ අවි ගැටුමින් සහ යුද්ධයෙන් බලපෑමට ලක්වූ ප්‍රදේශයක ඝෛරීයකරණ ආතතියට (මුහුණදීම) පිළිබඳ සංවේදීකරණ මෙහෙයුමක් දියත් කර ඇත. මෙම මෙහෙයුම තුළින් ප්‍රජාව තුළ ප්‍රධාන සාමාජිකයන් ඝෛරීයකරණ ආතතිය පිළිබඳ දැනුවත්බාවට ධනාත්මක ලෙස, බලපෑම් කර ඇත. මෙම ලිපිය තුළින් මෙම මෙහෙයුම සහ එහි ප්‍රතිපලයන් ඉදිරිපත් කර ඇත.

මුඛ්‍ය වචන: කොන්ගෝ ප්‍රජාතාන්ත්‍රීය ජනරජය, සංවේදීකරණය, ඝෛරීයකරණ ආතතිය, අවි ගැටුම්

ඉරාකයේ ළමයින්, පවුල් සහ ගුරුවරුන් සඳහා මනෝ සාමාජීය උපකාර

2003 දී, ළමයින් සඳහා ප්‍රජා මූල වැඩසටහනක් ඉරාකයේ ආරම්භ කරන ලදී. ළමා මානසික සෞඛ්‍ය රැකවරණය අරමුණු කරගෙන ප්‍රාථමික පාසැල් වල සහ ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සුරැකීම් පසුබිම් වල මනෝ සාමාජීය ක්‍රියාකාරකම් දියත් කරන ලදී. මෙම ක්‍ෂේත්‍ර වීතාව මෙම වැඩසටහන සහ එය දියත්කිරීමේදී මුහුණ දුන් සමහර දුශ්කරතාවයන් විස්තර කරයි. විශ්වාසනීය සහකාරුවන් සම්බන්ධ වුවහොත්, ඉරාකය තරම් දුශ්කරව තත්වයන් පවතින අවස්ථාවකදී වුවත් මානෝ සාමාජීය වැඩසටහනක් දියත් කිරීමට හැකි බව වීතාව

අවසානයේ සටහන් කරයි.

මූලික වචන: ඉරාකය, ළමයින්, මානසික
භය, මනෝ සාමාජිකයන්ගේ පැවැත්ම, ප්‍රජා මූල
වැඩසටහන්, පාසැල් මූල වැඩසටහන්

**සෝමාලියාවේ අනාගත ප්‍රතිසංකලන
වැඩසටහනක් සඳහා අභියෝග: මත් ද්‍රව්‍ය
අපචාරය, මානසික පීඩාව සහ ප්‍රතිසංකලන
උපකාර සඳහා ඇති කැමැත්ත පිළිබඳ කරන
ලද තක්'රුවක ප්‍රතිපල**

සෝමාලියාවේ කලාප හතක 8000ට අධික
හමුදා සාමාජිකයන් සහ හමුදා කාර්යමණ්ඩලයක
තස්සේරුව මත පදනම්ව මෙම ලිපිය
අනාගත සෝමාලියානු අවිහරන, මුහුදුමේ
සහ ප්‍රතිසංකලන වැඩසටහනකින් (DDR)
විශේෂ අවධානය යොමු කිරීමට අවශ්‍ය
වන ප්‍රතිචාරක කණ්ඩායම් තුනක් ගැන
වාර්තාකරයි. අනාගත ප්‍රතිසංකලන උපකාරයන්
පිළිබඳ ප්‍රතිචාරකයන්ගේ මනාපයන් සහ
අමනාපයන්, ඔවුන්ගේ කලාපය, වයස, ස්ත්‍රී
පුරුෂ සමාජභාවයට අනුව ආවේනිකත්වය
ස්ථරව මඟින් අනාවරණය කළේය. DDR
වැඩසටහනක් සැලසුම් කිරීම සහ දියත්කිරීම
සඳහා හිටපු සටන්කාමීන්ගේ පුද්ගලික
අභිලාශයන්, මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතය සහ මානසික
ආතතීන් සැලකිල්ලට ගත යුතු බව යොග්‍යවීම්
යෝජනා කරයි.

මූලික වචන: DDR, මුදහැරීම, අවිහරණය,
ප්‍රතිසංකලනය, හිටපු සටන්කාමීන්, ක්ෂුද්‍ර තලයේ
දත්ත, සෝමාලියාව, කාට්, PTSD, පුද්ගලික
අපේක්ෂාවන්